

ditur, quæ costarum exporriguntur radicibus. Hic in iecoris tunicam rarissimam modicisq; furculis dispergitur, priori in iecoris quoque substantiam pertinente. Et talis quidem uisceris huius fabrica est, quod autem ad usum ipsius partium attinet, sic se ordine habent singula. Iecori quicquid humidum succulentumq; a uentriculo conficitur, uenæ portæ rami ex ipso uentriculo & intestinis id depalcentes, adferunt. Quod uero idem rami priusquam iecori succulentum id porrigant, rudem aliquam sanguinis formam cremore seu succulento illi conferant, & ut Gale nus attestatur, modo iecori similimo istud præparent, non facile concessero. Nam si uenis, non his solum, sed & omnibus cauæ uenæ propaginibus præter proprii nutrimenti alterationem, alia quæ toti subferuieret corpori alteratrix uis, quemadmodum uentriculo inesset, ea sanè non in rubrum, at in albu quod à uenis amplecteretur, emutarent. si quidè alteratū in nutritione, alteratū colore ut assumat, necessum est. Iecur itaq; in omnes portæ ramos per substantiā ipsius digestos, quicquid humidum succulentumq; uentriculus conficit, in se admittit, & substantiæ suæ ingenta uel alteratrice id emutans, sibiq; quàm similitimum reddens, sanguinē generat. Verū ut in omni concoctione, ita quoq; in hac iecoris sanguificatione duplex sit recrementum. Alterum quidem tenuius, alterum uero crassius. At satius fuerit ad similitudinem actionis & conuenientem euidentiam humido liquori iam quidem præcocto, & prius elaborato, indigenti tamen absolutiori adhuc concoctione succum assimilare, quem ex uentriculo & intestinis uenæ in iecoris cauum deducunt. Sit itaq; uinum nuper ex uis pressum, ac in dolia infusum, & quod ab insito innatoq; calore adhuc elaboratur, secernatur, cōcoquatur & ferueat, eiusq; excrementorum quod quidem est graue & terrestre (fecem uocant) in fundum uasorum subsidat, alterum uero quod est leue & æreum supernatet, hoc autem flos uocatur tenuioribus uinis innatans copiosum, sicut crassioribus fæx residet plurima. Ergo iuxta exempli huius similitudinē, succus à uentriculo & intestinis in iecoris uenas allatus, à temperie alteratriceq; uel cōcoquitur, ac inftar multū feruens ad sanguinis benigni generationem alteratur. In hac autem ebullitione, recrementum quantumcunq; lutosum crassumq; est, subsideat, & in lienem depellitur. Quod leue ac tenue est, spumæ modo sanguini innatat, & à bilis uesiculæ meatibus supra uenæ portæ ramos in iecoris substantia stratis affligitur. At humidum illud quod uelut uentriculi elaborationis aqueum existit recrementū, in iecur per uenas cum benigno ad sanguinis generationem succo assumptū, à sanguine nondum in iecoris cauo repurgatur, sed sui iam maximū præstans usum, nutrimentū uehiculum, ut Hippocrates ipsum uocabat, se esse eleganter ostendit. Sanguis enim in iecoris cauo confectus, exilibus ē portæ uenæ furculis ad cauæ uenæ ramulos uersus iecoris gibbum procedit, ad cuius per angustissimos ductus transitum aquosus ille liquor uehiculari ritu plurimum auxiliatur. Caro igitur iecoris, quæ proprium ipsius est corpus, primum sanguificationis est organum. Venæ autem per uniuersum eius corpus dispersæ sinus loco censentur, in quibus quod ab illa confici debebat appositè cōtinetur, & hi postmodum sanguinem præparatum, alijs partibus tanquam proprii iecoris riuiuli perferunt. Est autem uenarum, quæ in iecoris substantiam digeruntur, tunica longè tenuior, quàm earum quæ per uniuersum corpus distribuuntur, ne scilicet uim substantiæ iecoris, cuius beneficio contentus in uenis succus elaboratur, sua crassitie retundant: quo fit, ut iecur etiam crassiori sanguine eutriatur, quem tenuis uenarum tunica à iecoris facultate allectum transmittit. Porro ut sanguis diutius in iecore moram traheret, ac perfectam elaborationē experiretur, utq; totus iecoris substantiæ appropinquaret, non unum uentrem illi uelut lagenam quandam rerum Opifex indidit, uerū uenas illas omnes infinita ramorum serie, & in arcuissimos ductus digestit. Meatus autem bilis inter utraq; uenas locum obtinent, ut commodò ipsorum situ prius expurgatus sanguis in uenæ cauæ ramos absumeretur. Arteriam autem cauæ duntaxat iecoris sedi credimus exporrigi, ut huius tantummodo calorem euentilaret, temperaretq; superiore iecoris parte, quæ septum contingit, ab eodem motum adipiscere continuum. Ne uero iecur sensus plantæ modo expers esset, & à ui rationali concupiscibilis animæ pars minus moueri cohiberiq; possit, Natura iecori neruos exprompsit, quibus ceu freno illa pro imperio uteretur. Tunica iecoris inuolucrum quoddam & tegumentum est: uincula uero, ne uiscus quum graue sit, aliquādo decidat, plura, eademq; ualida iecori committuntur.

Iecoris officium, ipsiusq; structura ratio. Lib. 4. de V. su partium.

Qui iecoris perficiatur sanguificatio.

Primum sanguificationis organum.

Venarum seriei ratio.

Bilis meatus ratio. Arterie.

Neruium.

Tunica.

HANC pulchre liberam ostendit decimertia figura, iecoris xam refert duodecima & uigesima.

ESICA bilis flauæ conceptaculum in caua iecoris iecori enim quæ dextrum uentriculi latus amplectitur, tea diximus, mediæ bilis uesiculæ portioni exquisitè que sinui mediæ superior eius uesiculæ portio secum nem innascitur, inferior autem extra iecoris substantiam, à nullo cui innititur corpore grauius pressa. Natio, ad dextrum uentriculi latus colonq; huc prope spiculo incumbit, & sedem qua commodè flauum tenue que iecoris re idemq; ad intestina depellere posset, opportunam adipiscitur. Forma huius rotundaq; est, sensim ad ipsius fundi usque apicem longioris cuiusdam p. Quo enim à caua iecoris sede, ubi portæ caudex educitur, ipsiusq; uel hec antrorsum magis fertur, eo illa sensim magis ac magis senæ folliculi in enim, ut reliqua corporis receptacula, capax esse debuerit, neque tum gl. rotunda fieri potuerit, ipsius cauitas sua longitudine adacta fuit, ita nulli incommodo, ipsoq; iecore non nimis insinuato. Vt autem inanita bilis u. dere, ac impleta uicissim extendi possit, membranea neruicq; constituitur simplici & unica peculiari constat tunica, tenui quidem, sed densa & fore genere intertexta. & rectas quidem fibras intimas habet, quibus succedunt multo pauciores, extimæ uero orbiculares sunt transuersæ ue. Huic tunica obtenditur, non toti uesiculæ, sed illius duntaxat parti, quæ extra iecoris laq; propugnaculo & inuolucro indiguit. Vesicula etiam si iecori sangu. innascatur, à portæ uenæ tamen caudice, duas graciles admodum afflu. ipsius tunica diffusas, qua in adhærentem albam ue oculi tunica u. mus. Ab arteria quoque caua iecoris exporrecta ramus admodum grac. tur, ad ipsius usque fundi extremum excurrrens. Et neque neruulis dest. pers. nam iecoris neruus per humiliorem omēti membranā à dextra se. paris propagine costarum radicibus exporrecta, diductus, etiam huic u. mit, in macilentis uix minus quàm ipsius arteria conspicuum. At meatu. lem allicit, rursusq; aliò depellit, ita se habent. Ceruix uesiculæ, fundo ipsi. larum in angustum definit meatum, ad eam iecoris partem protensum, u. eipsum ducit. quò quum peruenit, in duos diducitur processus, hum. lum autem deorsum porrigen. Qui sursum fertur, anteriori uenæ por. cure ascendit, & in duas primum dissectus propagines, unam dextror. sum in iecur porrigit. Hæ propagines singulæ in ipso iecore rursus in. alios rursus tantisper digeruntur, donec innumeram ramorum confu. ris corpus inter portæ uenæ ramos & cauæ propagines diffusam. Atq; quorum ope bilis in uesiculam deferretur. At processus, dicti nuper uesic. sum porrigitur, inferiori membrana omenti suffultus, parum per obliqu. ac duodeno intestino non procul à ieiuni principio implantatur. Hic ex uesicula bilem in intestina deferret, interim nihil ab illis neque cremoris. ipsius denique quam deduxit bilis regurgitantis, quippiam admittens. C. tuos in intestinum ingressus, sed & duarum membranularum beneficic. orificij latus laxè propendent, influentis bilis ponderi facile cedentes, & r. gurgitare possit, iter præpedientes, quod scilicet collectæ ac primum m. ocludent. Non autem una aliqua est membrana ori huic præfecta, ut i. aut simplex in pilis quas inflammas lingua uisitur. Præsentis meatus in. longius à uentriculi orificio inferiori, quàm Anatomicorū uulgus exist. uero is intestino insertus simplex omnino sit, aut in progressu bipartitò. parte intestina, altera uentriculi fundum adeat: hoc loco me dicturum a. cum hac de re in scholis indices & in libris medicorum plenissimè conten. bus, hunc bilis uesiculæ meatum intestinis, frequentius tamen interdum. feri: alijs asserentibus, cum quandoq; bipartiri, atque altera portione in